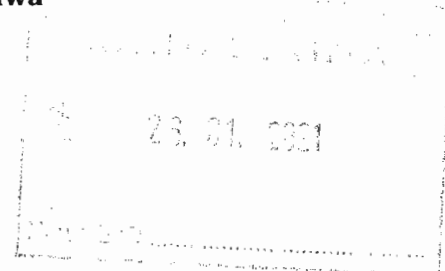

D&J Kancelaria Radcowsko – Adwokacka s.c.
radca prawny Dominika Lewicka – Kurczek, adwokat Jacek Kurczek
ul. Modrzejowska 45, 41 – 200 Sosnowiec

KOPIA

Sosnowiec, dnia 18 stycznia 2021 roku

Trybunał Konstytucyjny
al. J. Ch. Szucha 12a
00 – 918 Warszawa

Skarżący: R S

reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu:

adwokata Jacka Kurczka

(Nr wpisu 668 na liście adwokatów Izby Adwokackiej w Katowicach)

z D&J Kancelaria Radcowsko – Adwokacka s.c.

r. pr. Dominika Lewicka – Kurczek, adw. Jacek Kurczek

ul. Modrzejowska 45, 41 – 200 Sosnowiec

SKARGA KONSTYTUCYJNA

Na podstawie art. 79 ust. 1 w zw. z art. 188 pkt 5 Konstytucji RP, w imieniu skarżącego R S , jako wyznaczony pełnomocnik z urzędu, składam skargę konstytucyjną i wnoszę o stwierdzenie, że:

- art.2 ust.1b ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. z 2018 r., poz. 75 ze zm.) w zakresie w jakim wyłącza prawo strony do wniesienia skargi o stwierdzenie, że nastąpiło naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawach, o których mowa w art. 1 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny

wykonawczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 665, 666, 768, 1452 i 2217) chyba, że dotyczą one obowiązku naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub nawiązki orzeczonej na pokrzywdzonego - jest niezgodny z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie wnoszę o zasądzenie od Skarbu Państwa nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu – wedle norm przepisanych. Oświadczam, że koszty te nie zostały pokryte ani w całości ani w części.

Uzasadnienie

I. Stan faktyczny

W dniu .05.2020 r. do Sądu Okręgowego w K skarżący R S wniósł skargę na przewlekłość postępowania prowadzonego przed tamtejszym Sądem (Wydziałem Penitencjarnym) pod sygn. akt . Skarżący przytoczył okoliczności uzasadniające wniesienie skargi na przewlekłość oraz zawniósł o stwierdzenie, że w postępowaniu sygn. akt doszło do przewlekłości postępowania, a nadto o zasądzenie na jego rzecz kwoty zł.

Sąd Okręgowy Wydział Karny Odwoławczy w K postanowieniem z dnia .06.2020 r. sygn. akt pozostawił skargę bez rozpoznania. Przedmiotowe postanowienie doręczono skarżącemu dnia 16.06.2020 r. W uzasadnieniu ww. rozstrzygnięcia Sąd Odwoławczy wskazał, że zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki Strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania), jednakże podkreślił, że w zakresie etapu postępowania wykonawczego ustawodawca w art.2 ust.1b cyt. ustawy wprowadził odstępstwo od tychże zasad – wyłączając stosowanie przepisu art. 2 ust.1 tej ustawy w sprawach, o których mowa w art.1§1 ustawy z dnia 06.06.1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 665, 666, 768, 1452 i 2217), chyba że dotyczą one obowiązku naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub

nawiązki orzeczonej na rzecz pokrzywdzonego. Jako, że sprawa, w której skarżący R S. wniósł skargę na przewlekłość nie dotyczyła obowiązku naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę ani nawiązki orzeczonej na rzecz pokrzywdzonego, zdaniem Sądu brak było podstaw do merytorycznego rozpoznania jego skargi.

Pismem z lipca 2020 r. skarżący został poinformowany, że na opisane wyżej postanowienie Sądu Okręgowego z .06.2020 r. sygn. akt zażalenie nie przysługuje.

Od postanowienia Sądu Okręgowego z .06.2020 r. sygn. akt nie został wniesiony żaden nadzwyczajny środek zaskarżenia.

II. Wskazanie orzeczenia ostatecznego, z którym łączone jest naruszenie art. 45 ust.1 i art.77 ust.2 Konstytucji RP

Postanowienie Sądu Okręgowego w K z .06.2020 r., sygn. akt , stanowi ostateczne orzeczenie organu władzy publicznej, z którym skarżący wiąże naruszenie przysługującego mu prawa do rzetelnego procesu, prawa do sądu oraz rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, zamykając drogę sądową poprzez uniemożliwienie przeciwdziałania przewlekłości postępowania wykonawczego. skonkretyzowanych w art. 45 ust. 1 i art.77 ust.2 Konstytucji RP.

III. Uzasadnienie naruszenia art. 45 ust.1 i art. 77 ust.2 Konstytucji RP

Art. 45 ust. 1 Konstytucji RP statuuje zasadę sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy, bez nieuzasadnionej zwłoki, przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Prawo to zostało zagwarantowane wszystkim potencjalnym stronom, każdego bez wyjątku postępowania sądowego.

W dotychczasowym orzecznictwie TK konsekwentnie przyjmuje, że na konstytucyjne prawo do sądu składają się w szczególności elementy: 1) prawo dostępu do sądu, tj. prawo uruchomienia procedury przed sądem – organem o określonej charakterystyce (właściwym, niezależnym, bezstronnym i niezawisłym); 2) prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności; 3) prawo do wyroku sądowego, tj. prawo do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia danej sprawy przez sąd bez nieuzasadnionej zwłoki (te trzy elementy zostały sformułowane – w ślad za doktryną – w wyroku z 9 czerwca 1998 r., sygn. K 28/97, OTK ZU nr 4/1998, poz. 50).

Z art. 45 ust. 1 Konstytucji wynika ponadto jednoznacznie wola ustrojodawcy, aby prawem do sądu objąć możliwie najszerszy zakres spraw; z art. 77 ust. 2 Konstytucji płynie zaś dyrektywa interpretacyjna zakazująca zamykania drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw. Innymi słowy, obowiązująca Konstytucja wprowadza domniemanie drogi sądowej.

Podkreślić również trzeba, że z ugruntowanego orzecznictwa Trybunału wynika, że pomiędzy art. 77 ust. 2 i art. 45 ust. 1 Konstytucji zachodzi „ściśły związek” polegający na tym, że pierwszy z nich stanowi dopełnienie i gwarancję prawa zagwarantowanego w drugim (por. wyroki TK z: 10 maja 2000 r., sygn. K 21/99, OTK ZU nr 4/2000, poz. 109; 8 grudnia 2009 r., sygn. SK 34/08, OTK ZU nr 11/A/2009, poz. 165 oraz 12 stycznia 2010 r., sygn. SK 2/09, OTK ZU nr 1/A/2010, poz. 1). W konsekwencji art. 77 ust. 2 ustawy zasadniczej pełni rolę środka ochrony przed ingerencją w konstytucyjne prawo podmiotowe do sądu, jest jego gwarancją oraz wiąże się ze wszystkimi elementami prawa do sądu (por. wyroki TK z: 14 czerwca 1999 r., sygn. K 11/98, OTK ZU nr 5/1999, poz. 97 oraz 12 stycznia 2010 r., sygn. SK 2/09). Niemniej art. 77 ust. 2 Konstytucji ma także samodzielne znaczenie normatywne i nie stanowi tylko powtórzenia, które wzmacnia treść art. 45 ust. 1 ustawy zasadniczej. Przepis ten gwarantuje bowiem konstytucyjne prawo podmiotowe, dotyczące sytuacji, jaką jest całkowite, bezpośrednie lub pośrednie, pozbawienie możliwości rozpoznania sprawy przez sąd w postępowaniu sądowym (por. wyroki TK z 12 marca 2002 r., sygn. P 9/01, OTK ZU nr 2/A/2002, poz. 14 oraz z 12 stycznia 2010 r., sygn. SK 2/09). Podkreślić również trzeba, że Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej gwarantuje jednostce prawo podmiotowe do sądu, które dla swojej realizacji wymaga sprawnego, terminowego postępowania, tak w fazie stricte merytorycznej, jak i w fazie „wykonawczej” (por. np. wyroki TK z: 2 kwietnia 2001 r., sygn. SK 10/00, OTK ZU nr 3/2001, poz. 52; 7 września 2004 r., sygn. P 4/04, OTK ZU nr 8/A/2004, poz. 81 oraz 19 lutego 2008 r., sygn. P 49/06, OTK ZU nr 1/A/2008, poz. 5)

Uwzględniając powyższe, w kontekście niniejszej skargi, wszystkie opisane powyżej elementy prawa do sądu, o których mowa w art.45 ust.1 Konstytucji RP zostały naruszone poprzez wyłączenia możliwości wniesienia skargi na przewlekłość w postępowaniu wykonawczym za wyjątkiem dotyczących obowiązku naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz nawiązki orzeczonej na rzecz pokrzywdzonego, co prowadzi również do zamknięcia drogi sądowej, a tym samym naruszenia art. 77 ust. 2 Konstytucji RP.

IV. Uzasadnienie niezgodności art. 2 ust.1b ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu

sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. z 2018 r., poz. 75 ze zm.) z art. 45 ust.1 i art. 77 ust.2 Konstytucji RP

Wskutek wprowadzenia przepisu art. 2 ust.1 b ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. z 2018 r., poz. 75 ze zm.) i wyłączenia możliwości wniesienia skargi na przewlekłość w postępowaniu wykonawczym za wyjątkiem dotyczących obowiązku naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz nawiązki orzeczonej na rzecz pokrzywdzonego, skarżący został pozbawiony możliwości rozpoznania sprawy, tj. wszczęcia procedury nadzorczej w zakresie szybkości i sprawności postępowania w swojej sprawie i uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia przez sąd, którą to możliwość jednocześnie przyznano stronom innych postępowań. Takie ograniczenie i różnicowanie spraw, w których stronie przysługuje prawo do skargi na przewlekłość postępowania nie znajduje żadnego uzasadnienia ani aksjologicznego ani systemowego w świetle konieczności ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości. Nadmienić trzeba, że prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki jest szczególnie istotne w kontekście osób pozbawionych wolności, a zatem w sprawach rozpoznawanych m.in. na podstawie Kodeksu karnego wykonawczego. W konsekwencji strona wskutek wprowadzenia ww. uregulowania nie dysponuje żadnym środkiem prawnym przeciwdziałającym przewlekłości na tym etapie postępowania. Ponadto zakwestionowana regulacja czyni niemożliwym uzyskanie rekompensaty za nieuzasadnioną zwłokę w rozpoznaniu sprawy.

Powyższe prowadzi do naruszenia art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w aspekcie rzetelnego procesu i prawa do sądu, jak również prowadzi do zamknięcia drogi sądowej w rozumieniu art. 77 ust. 2 Konstytucji RP. W ocenie autora skargi - aby prawo do rozpatrzenia sprawy bez zbędnej zwłoki nie miało charakteru wyłącznie „fasadowego”, jednostka musi dysponować odpowiednimi środkami prawnymi, które - w razie zaistnienia przewlekłości postępowania - będą działać na sąd stymulująco

V. Uzasadnienie terminu do wniesienia skargi

Postanowienie Sądu Okręgowego z .06.2020 r. sygn. akt zostało skarżącemu doręczone w dniu 16.06. 2020 r. (oświadczenie skarżącego w uzasadnieniu wniosku z .06.2020 r.) W dniu .06.2020 r. skarżący skierował do Sądu Rejonowego w S wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi

konstytucyjnej (pismo skarżącego z .06.2020 r. wraz dowodem potwierdzenia odbioru w tym dniu korespondencji urzędowej przez administrację Aresztu Śledczego w S). Sąd Rejonowy w S postanowieniem z dnia .09.2020 r. ustanowił pełnomocnika w osobie adwokata, o wyznaczenie którego zwrócił się do Okręgowej Rady Adwokackiej w K . Pismem z .10.2020 r., doręczonym mi dnia 29.10.2020 r. zostałem poinformowany o wyznaczeniu mnie pełnomocnikiem dla skarżącego (pismo z .10.2020 r. wraz z kopertą i potwierdzeniem odbioru przesyłki rejestrowej wygenerowanym na stronie operatora pocztowego . Stąd też termin do wniesienia skargi został dochowany.

Wobec powyższego wnoszę jak na wstępie.

Załączniki:

- 1) postanowienie Sądu Rejonowego w S z dnia .09.2020 r. sygn. akt o ustanowieniu pełnomocnika z urzędu,
- 2) wniosek skarżącego z dnia .06.2020 r. do Sądu Rejonowego w S o ustanowienie pełnomocnika z urzędu wraz z dowodem nadania przez skarżącego w administracji Aresztu Śledczego w S ,
- 3) decyzja samorządu adwokackiego z .10.2020 r. o wyznaczeniu pełnomocnika z urzędu wraz z kopertą i potwierdzeniem odbioru,
- 4) postanowienie Sądu Okręgowego w K z dnia .06.2020 r. sygn. akt
- 5) wniosek skarżącego z dnia .06.2020 r. do Sądu Okręgowego w K
- 6) pismo Sądu Okręgowego w K Wydział z dnia .07.2020 r. sygn. akt
- 7) pięć egzemplarzy skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami.

Kopia:

- 1) a/a